

Amwenin Safei ren No ngeni Sukun

Etto ngeni sukun iteiten ran a kan auchea ren an emon chon sukun we pwechakun, foforinong, me pwan kaeo.

Tumun pwe kopwe tinano semirit kena ngeni sukun ika pwe ir:

- Ra kan unusenapen rese semwen me pwan pechakun.
- Ra kan tongeni fitinong non iteiten foforun ran ngeni ran kena.

Semirit ra fen tongeni no ngeni sukun ika pwe ir:

- A torir ew cold, ina epwene pachenong ew chonuchonun ika pinenon pwotur me pwan naw.
- A torir paarenon meser nge ese wor chonuchonun, pwichikar, metek seser, paarenon pwonun meser ika siwininon ar kuuna.
- A torir ekisichok metekin upwer.
- Ra angei ew kinikin ina a kan chok wewengeni ew sakkun kinir ra kan chekieno me mwan, awewe, eczema ika psoriasis.
- A kan wor kuun mekurer. Nge inamo pwe ra kan fokkun awosukosukuno me pwan repwene kan safeieno, kuu rese kan ew popun ren ar repwe eimuwow emon semirit seni sukun.
- Esan mo angei ew pwichikar non 24 awa me pwan resan mo fen angei safean akisinon pwichikar nupwen ei fansoun.

Kose mochen nengeni me nukun seni ei katowow ren tichikin kena won nupwen semirit kena repwene kan nonom non imwer. Kopwe sinei pwe non chomong ususun kena, noun emon chon awora tumunun safei we taropwe resapw pwan mochen ren ar repwe niwin ngeni sukun.

Semirit repwene fan ekkoch apetieno sukun pokiten ren ar mefi nuwokus (asisinin kena epwene pachenong akisinon ar mochen mongo, mefi monununo, metek upwer, metek mekurer, me pwan ekkoch). Ika pwe ka nonineng pwe noumuwe semirit meni a weiresino seni mefin nuwokus, iwe kapas ngeni noumuwe sense, ewe kangofen sukun, social worker ika pwan ekkoch chon angangen sukun ren eom kopwe kakapas usun ewe aweiresinon me pwan aitata met epwene tongeni anisi noumuwe semirit an epwe nom non sukun. Ika pwe ka mefi pwe noumuwe chon sukun a kan mefi nuwokus, iwe ew churi ngeni noumuwe chon awora tumunun safei epwen punguno pwe a kan aninisino ngeni noumuwe semirit.

Ika pwe noumuwe semirit a kan angeni ew apwangepwanenon monun fiu ngeni semwen ika a kan non tekian ngawen ren afitikokonon ren iteiten semwen kena, kose mochen kapas ngeni eomuwe sukun (kangofen sukun ika mi wor emon) usun foritan ewe amon fituk me pwan noun noumuwe semirit we chon awora tumunun safei ren eom kopwe tumunu pwe noumuwe semirit a pechakun me pwan tumun nupwen a fiti sukun.

Kose mochen sinei: Ei taropwe a kan forita ren an epwe anisi eomuwe health department non nenieom/amwenin school district.

Popun kena ren eom kopwe iseniei non imw seni sukun me pwan meta epwene mochen epwe fis me mwan uwa tongeni niwin sefan.

Meta ai asisinin semwen?	Inet ngang upwene kan nonom non imwei?	Inet ngang upwene tongeni niwin sefan ngeni sukun?
Pwichikar	Ngang uwa angei ew pwichikar ren 100.4°F (38°C) ika tekia seni non ekkewe nasenon 24 awa.	Ika pwe use kan no pwichikar ren 24 awa nge use wuun safean ren akisinon pwichikar me pwan ngang uwa mefiochuno.
Mwuus ika diarrhea	Ika pwe uwa fen mwus fan 2 ika chomong seni non ekkewe nasenon 24 awa. Ika pwe uwa fen angei 3 mecheresinon ika chonunon anowei non ew ran are ika pwe ngang usapw kan tongeni tono ngeni ewe toilet non fansoun na.	Ika pwe ngang use kan mwus non ekkewe nasenon 24 awa me pwan ngang uwa tongeni wuun chonuchon me pwan mongo. Ika pwe ngang use fen angei diarrhea non ekkewe nasenon 24 awa.
Minafon naw ika weires ne ngasengas	Ika pwe ngang uwa angei ew minafon ika sopwesopwenon naw ina a kan afitikoko ngeni ani tongeni ai upwe fitinong non foron sukun kena, weires ne ngasengas ika osupwang ai upwe asosono.	Nupwen uwa mefiochuno me pwan ai kewe asisinin semwen ra kan eochuno ren esapw mwoch seni 24 awa. Ika pwe ai kei asisinin semwen ra kan seni asthma, iwe kose mochen tumunu pwe uwa angei amumutan ren ai upwe eaea ew aninin inhaler non sukun.
Kinin	Ika pwe ewe kinikin a kan minafo nge ese kan chekieno seni emon chon awora tumunun safeia, a kan napeno non saisin, a kan chonuchonuwow me pwan ese tongeni an epwene unusenon pwonupwonunon, are ika ngang uwa forata ew pwichikar.	Ika pwe kinikini we a kan pwakino ika ngang uwa kan afateno ai upwene niwin sefan seni nei we chon awora tumunun safei me pwan ekkena chonuchonun kinikin kena ra kan unusen pwonupwonuno.
Paarenon mas me pwan chonuchonun	Ika pwe uwa angei ew minafon me pwan ese tongeni aweweni paarenon maas nge ese wor chonuchonun, pwichikar, metekin maa, paarenon pwonun maas ika siwininon kuuna.	Nupwen asisinin semwenin mesei kewe ra kan wasino ika ngang uwa fen fateno ren ai upwene niwin sefan seni nei we chon awora tumunun safei.

Ika pwe use kan sinei ika upwene tinawow noumuwe semirit ngeni sukun ika angei wenewenen nonineng kena usun an noumuwe semirit we semwen, kori noun noumuwe semirit we chon awora tumunun safei, emon chon awora tumunun safei non nenieom, ika ewe kangofen sukun.